

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НУХТ,

професор _____ А.І. Українець
(підпис)

«___» _____ 20 р.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни

та виконання контрольної роботи

для студентів освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

спеціалізації «Облік і аудит»

денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
«___» _____ 2017р.

Реєстраційний номер
електронних методичних рекомендацій
у НМУ 49.83-18.05.2017

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

обліку і аудиту

Протокол № 14

від 17.05. 2017 р.

КИЇВ НУХТ 2017

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством [Електронний ресурс] : метод. рекомендації до вивч. дисципліни та викон. контрол. роботи для студ. для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання /уклад.: Г.Г. Осадча. -К.: НУХТ. – 32 с.

Рецензент **Н.М. Ткаченко**, д-р екон. наук

Укладач: Г.Г. Осадча, канд.екон.наук

Відповідальний за випуск **Л.М.Чернелевський**. канд.екон.наук, проф.

Подається в авторській редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Управлінські функції бухгалтерського обліку постійно поглиблювалися і вдосконалювалися. До реєстрації інформаційної додалися контрольна та аналітична. Бухгалтерський облік перетворився на об'єктивну необхідність сучасного способу виробництва його управління.

Сфера застосування бухгалтерського обліку — підприємства, організації, установи виробничої, комерційної, кредитно-банківської та інших сфер діяльності, а через узагальнення даних бухгалтерського обліку та звітності — галузі, економіка (господарство) окремих країн, світова економіка в цілому.

Бухгалтерський облік сьогодні — це система безперервного, суцільного і взаємозв'язаного спостереження за створенням суспільного продукту і пов'язаними з ним процесами обміну, розподілу та перерозподілу, за наявністю і рухом майна конкретного господарства, його правових відносин з метою одержання інформації, її систематизації для управління діяльністю господарства будь-якого масштабу та рівня. Бухгалтерський облік став складовою управлінської системи світової економіки. Без нього неможливе управління будь-якою ланкою економіки світу.

Мета дисц. «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством»: формування наукових підходів щодо удосконалення організації і методики бухгалтерського обліку та набуття практичних навичок підготовки бухгалтерської інформації з метою успішного управління підприємством.

Коли, де і як виникла система бухгалтерського обліку? Хто є його «винахідником»? Історія не дає відповіді на ці питання і на питання, як приміром, щодо винахідників грошей, алфавіту та багатьох інших явищ суспільного життя.

З розвитком класичних ринкових відносин (XII—XX ст.) бухгалтерський облік формувався вже як засіб управління діяльністю торговельних компаній і банків.

Для нормального функціонування будь-якої ланки ринкової економіки конче потрібно, щоб учасники, приймаючи рішення, мали достовірну та об'єктивну інформацію про майно, фінансове становище, результати роботи (прибутки, доходи чи збитки), а також про процеси їх формування як на власному підприємстві, так і в партнерів на підставі попередніх даних. Таку інформацію надає тільки бухгалтерська система обліку.

Бухгалтерський облік використовується в усіх видах підприємницької діяльності — виробничій, комерційній, грошово-кредитній, банківській, страховій, усіх галузях та підгалузях господарювання — промисловості, сільському господарстві, будівництві тощо. В кожному виді діяльності, в кожній галузі господарювання бухгалтерський облік має певні особливості. Проте вихідні положення бухгалтерського обліку є єдиними (спільними) для всіх видів діяльності і в усіх галузях господарювання.

В той же час бухгалтерський облік – це окрема галузь економічної науки, що перебуває у динамічному розвитку.

Парадигма бухгалтерського обліку – це мета теоретична конструкція бухгалтерського обліку, що складається з символічних узагальнень, що формують формальний апарат та мову бухгалтерського обліку як науки, метафізичних елементів, які визначають фундаментальні методологічні принципи бухгалтерського обліку як науки, бухгалтерських цінностей, які встановлюють ідеали та норми побудови бухгалтерського наукового знання, зразкових дослідницьких результатів, які є вирішеннями конкретних проблем в сфері бухгалтерського обліку.

Дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» вивчається при підготовці магістрів з обліку і аудиту, які мають певний рівень теоретичної підготовки та практичні навички ведення бухгалтерського обліку, тому основними **завданнями** цієї дисципліни є:

- вивчення фундаментальних методологічних принципів бухгалтерського обліку як науки;
- набуття вмінь використання бухгалтерської науки в управлінні підприємством.

знати: міжнародний досвід, щодо організації та функціонування бухгалтерського обліку;

- теоретичні основи проведення наукових досліджень за об'єктами бухгалтерського обліку

- актуальні напрямки наукових досліджень, що необхідно проводити в галузі бухгалтерського обліку.

вміти:

- застосовувати навчальну, наукову, періодичну літературу, діючу нормативну базу, нормативно-довідкову інформацію щодо організації та методології бухгалтерського обліку;

- застосовувати в науковій та практичній діяльності теоретичні та методологічні засади ведення бухгалтерського обліку в сучасних умовах;

- аналізувати діючу та удосконалювати систему нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

мати навички: практичного ведення бухгалтерського обліку на підприємствах та в організаціях, проведення самостійних наукових досліджень в галузі удосконалення бухгалтерського обліку.

Опис навчальної дисципліни наведено у табл. 1.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
			з 01.09	з 01.03
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	нормативна		
Модулів –1	спеціальність 071 «Облік і оподаткування» спеціалізація «Облік і аудит»	Рік підготовки:		
Змістових модулів –3		1-й	2-й	2-й
Індивідуальне завдання курсова робота		Семестр		
Загальна кількість годин: 240 годин		2-й	3-й	4й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: магістр	Лекції		
		40	6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські		
		40 год.	4 год.	6 год.
		Лабораторні		
		-	-	-
		Самостійна робота		
		160 год.	220год.	218год.
Індивідуальні завдання: год.				
0	10 год	10 год		
Вид контролю: екзамен				

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

МОДУЛЬ 1

*Змістовний модуль 1. Основи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством***Тема 1. Концептуальні засади побудови бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.**

Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством. Сутність терміну «обліку» як лінгвістичного поняття. Сутність терміну «господарський облік» як лінгвістичного поняття. Характеристика терміну «Бухгалтерський облік» у різних мовах та країнах світу.

Література [5,6].

Тема 2. Предметна сутність бухгалтерського обліку.

Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління. Межа в якій бухгалтерський облік відображає свій предмет. Принцип автономності. Конкретизація предмета

бухгалтерського обліку в об'єкті управління. Фінансова класифікація господарських фактів — явищ і процесів — в управлінні.

Література [7,8].

Тема 3. Основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.

Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку. Користувачі та їхні вимоги до облікової інформації про господарство, його стан і зміни стану. Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні, прийняті у міжнародній практиці. Загальна структура методології побудови бухгалтерського обліку в управлінні.

Література [9,10].

Тема 4. Організаційна побудова бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Загальні положення Бухгалтерський фінансовий облік. Бухгалтерський внутрішньогосподарський. Об'єкти організації бухгалтерського обліку. Форми організації бухгалтерського облікового процесу.

Література [7,13].

Змістовний модуль 2. Бухгалтерський фінансовий облік в управлінні підприємством

Тема 5. Загальна побудова бухгалтерського фінансового обліку.

Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів. Фактори, що впливають на організаційну побудову бухгалтерського фінансового обліку в управлінні підприємством. Вихідні чинники, які визначають загальну побудову бухгалтерського обліку на підприємстві. Економіко-правова (балансова) інтерпретація побудови фінансового обліку. Загальна логіко-структурна модель побудови бухгалтерського фінансового обліку на підприємстві як процесу та системи доказів за період.

Література [8,14].

Тема 6. Облік в управлінні пасивами — власністю (капіталом засновників та учасників господарського процесу.

Загальна побудова обліку пасиву (капіталу). Побудова обліку власного капіталу (власності засновників). Побудова обліку залученої чужої власності (чужого капіталу): зобов'язань за контрактом. Облік тимчасово залученого суспільного капіталу до проведення розрахунків.

Література [6,12].

Тема 7. Облік в управлінні активами підприємства.

Загальна побудова обліку активів Облік валюти, її еквівалентів і валютних операцій. Облік цінних паперів. Облік трудових ресурсів, їх використання і розрахункових операцій з оплати праці. Облік розрахункових операцій. Облік запасів діяльності. Облік засобів праці. Облік нематеріальних активів.

Література [13,14].

Тема 8. Фінансовий облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності.

Загальна побудова обліку затрат, доходів і фінансових результатів діяльності. Облік затрат, доходів і результатів операційної діяльності. Облік затрат, доходів і результатів виробничої діяльності. Облік затрат комерційної діяльності. Облік доходів (виручки, виторгу) і визначення фінансових результатів. Облік фінансових результатів діяльності. Облік затрат, доходів і фінансових результатів від неопераційної діяльності та надзвичайних подій.

Література [6,7,8].

Змістовний модуль 3. Бухгалтерський внутрішньогосподарський (управлінський) облік (контролінг) в управлінні підприємством (загальна методологія)

Тема 9. Основи побудови бухгалтерського внутрішньогосподарського обліку.

Сутнісна характеристика внутрішньогосподарського обліку. Визначення центрів затрат і центрів відповідальності. Поглиблена класифікація затрат для побудови внутрішньогосподарського обліку

Література [9,12,13].

Тема 10. Бухгалтерський внутрішньогосподарський облік виробничої діяльності за методом повних затрат у собівартості продукції.

Підходи до побудови внутрішньогосподарського обліку затрат на виробництво. Системи та варіанти побудови внутрішньогосподарського обліку затрат. Загальна побудова внутрішньогосподарського обліку затрат і визначення собівартості продукції.

Сутність та основи побудови. Варіанти простого нагромадження затрат. Нормативний метод обліку затрат (стандарт-кост).

Література [6,7,11,12].

Тема 11. Внутрішньогосподарський облік виробничої діяльності за методом неповних та змішаних варіантів затрат у собівартості продукції.

Сутність та основи побудови. Особливості обліку виробничого процесу за методом неповних затрат. Методологія обліку неповних затрат виробничої діяльності за методом простого нагромадження затрат. Облік затрат виробничої діяльності за методом неповних затрат за системою нормативного контролю. Сутність функціонального обліку затрат на виробництво.

Сутність структурного обліку затрат на виробництво. Структурний облік затрат на виробництво. Облік затрат за факторами виробництва.

Література [13,14].

Змістовний модуль 4. Бухгалтерська звітність та її аналіз в управлінні підприємством

Тема 12. Бухгалтерська фінансова звітність: основи побудови та аналізу.

Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення. Види звітності. Підготовчі

роботи до складання фінансового звіту. Організаційне забезпечення формування фінансової звітності. Методика складання балансу фінансової звітності. Методика складання звіту про фінансові результати. Методика складання звіту про рух грошових коштів (форма № 3).

Методика складання звіту про власний капітал (форма № 4). Методика складання пояснювальної записки (приміток) до бухгалтерського.

Література [10,11].

Тема 13. Вимоги та організаційне забезпечення фінансової звітності.

Вимоги до звітності. Організаційне забезпечення формування фінансової звітності. Методика складання балансу фінансової звітності. Методика складання звіту про фінансові результати. Методика складання звіту про рух грошових коштів (форма № 3).

Методика складання звіту про власний капітал (форма № 4). Методика складання пояснювальної записки (приміток) до бухгалтерського.

Література [12,13].

Тема 14. Аналіз фінансової звітності. Використання її показників в управлінні підприємством..

Загальні положення. Методика розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства.

Література [6,7,13].

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Структура навчальної дисципліни представлена в таблиці 2.

Таблиця 2

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин:		
		денна форма	заочна форма з 01.09	заочна форма з 01.03
1	2	3	4	5
1.	Тема 1. Концептуальні засади побудови бухгалтерського обліку в управлінні підприємством	2		
2.	Тема 2. Предметна сутність бухгалтерського обліку.	2		0,5
3.	Тема 3. Основи методології бухгалтерського обліку в управлінні	2	0,5	0,5
4.	Тема 4. Організаційна побудова бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.	2	0,5	0,5
5.	Тема 5. Загальна побудова бухгалтерського фінансового обліку.	3		
6.	Тема 6. Облік в управлінні пасивами — власністю (капіталом засновників та учасників господарського процесу).	4	0,5	0,5
7.	Тема 7. Облік в управлінні активами підприємства.	4	0,5	0,5
8.	Тема 8. Фінансовий облік в управлінні затратами, доходами та фінансовими результатами діяльності.	3		0,5
9.	Тема 9. Основи побудови бухгалтерського внутрішньогосподарського обліку.	2		0,5

1	2	3	4	5
10.	Тема 10. Бухгалтерський внутрішньогосподарський облік виробничої діяльності за методом повних затрат у собівартості продукції.	4	0,5	0,5
11.	Тема 11. Внутрішньогосподарський облік виробничої діяльності за методом неповних та змішаних варіантів обліку затрат у собівартості продукції.	4	0,5	0,5
14.	Тема 12. Бухгалтерська фінансова звітність: основи побудови та аналізу.	2		
15.	Тема 13. Вимоги та організаційне забезпечення фінансової звітності.	2	0,5	1
16.	Тема 14. Аналіз фінансової звітності. Використання її показників в управлінні підприємством.	4	0,5	0,5
	Разом	40	4	6

4. ЗАПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Бухгалтерський облік у господарському житті підприємства.
2. Періодизація становлення та розвитку бухгалтерського обліку.
3. Сутнісна характеристика дефініції «бухгалтерський облік».
4. Сутність терміну «господарський облік» як лінгвістичного поняття.
5. Структуризація господарського обліку.
6. Ринок і бухгалтерський облік. Теорія двоїстості (подвійності).
7. Об'єкти і суб'єкти ринку, економічна сутність суспільного продукту.
8. Найсуттєвіші складові бухгалтерського обліку, які визначають його предметну сутність.
9. Економіко-правові та математичні витоки бухгалтерського обліку як системи знань.
10. Предмет бухгалтерського обліку.
11. Двоаспектне (двоїсте) економіко-правове подання господарських фактів — як явищ.
12. Двоаспектне представлення змін стану господарських фактів-процесів.
13. Економіко-правова класифікація господарських фактів — явищ та процесів.
14. Класифікація господарських фактів-явищ діяльності, як об'єктів бухгалтерського обліку.
15. Класифікація господарських фактів — процесів діяльності як об'єктів бухгалтерського обліку.
16. Фінансова класифікація господарських фактів — явищ: активів та пасивів.
17. Методологічна основою побудови бухгалтерського обліку.
18. Найважливіші функції бухгалтерського обліку.
19. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз (рахунковедення) в

системі управління діяльністю підприємством

20. Вимоги до облікової інформації.
21. Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку.
22. Основні положення побудови бухгалтерського обліку як системи.
23. Взаємозв'язок предмета та методу бухгалтерського обліку на основі теорії двоїстості.
24. Кібернетичний аспект бухгалтерського обліку, як процесу про «Вхід» — «Процес» — «Вихід».
25. Загальна побудова бухгалтерського обліку як процесу системи пізнання та доказовості.
26. Організаційна структура бухгалтерського обліку на підприємстві.
27. Об'єкти організації бухгалтерського обліку.
28. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку.
29. Економіко-правові основи фінансових відносин у суспільстві.
30. Принципи фінансового обліку.
31. Бухгалтерський фінансовий облік як економіко-правова структура фінансів підприємницької діяльності.
32. Двоїста (балансова) інтерпретація стану майнових об'єктів — активів та пасивів (суб'єктів) господарюючого суб'єкта на будь-яку дату.
33. Принципова побудова стану та змін стану господарських фактів у бухгалтерському фінансовому обліку за теорією двоїстості.
34. Балансова інтерпретація зміни стану об'єктів та суб'єктів у системі рахунків та рахункових записів.
35. Модель побудови балансу бухгалтерського фінансового обліку за період.
36. Загальна логіко-структурна модель побудови бухгалтерського обліку як процесу за період.
37. Чинники, які визначають загальну побудову бухгалтерського обліку на підприємстві.
38. Економіко-правова (балансова) інтерпретація побудови фінансового обліку.
39. Загальна побудова обліку пасиву (капіталу).
40. Побудова обліку власного капіталу (власності засновників).
41. Побудова обліку залученої чужої власності (чужого капіталу).
42. Облік зобов'язань за контрактом.
43. Структурна характеристика пасивів (власності, капіталу).
44. Економіко-правова характеристика пасивів — капіталу вкладеного у підприємницьку діяльність як об'єкт управління.
45. Загальні поняття про власні вкладення.
46. Облік в управлінні статутного капіталу.
47. Облік змін статутного капіталу.
48. Особливості обліку змін статутного капіталу акціонерного товариства.
49. Облік пайового капіталу в кооперативах.

50. Облік додаткового капіталу не вкладеного.
51. Облік резервного капіталу.
52. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).
53. Облік неоплаченого капіталу.
54. Облік вилученого капіталу.
55. Загальна побудова обліку активів.
56. Методи оцінювання активів.
57. Форми існування активів.
58. Сутність оборотних та необоротних активів.
59. Особливості побудови бухгалтерського обліку в управлінні оборотними активами.
60. Облік валюти, її еквівалентів і валютних операцій.
61. Бухгалтерський облік в управлінні грошовими коштами.
62. Облік цінних паперів.
63. Класифікація цінних паперів.
64. Облік трудових ресурсів, їх використання і розрахункових операцій з оплати праці.
65. Первинний облік та методика нарахування окремих видів оплати праці.
66. Облік основної та додаткової заробітної плати.
67. Облік розрахункових операцій.
68. Принципи організації розрахунків.
69. Облік в управлінні розрахункових операцій з іноземною валютою.
70. Облік запасів діяльності.
71. Загальне визначення та загальна побудова обліку в управлінні запасів.
72. Розробка робочого плану рахунків в управлінні матеріальними запасами предметами праці.
73. Оцінювання запасів при їх надходженні.
74. Облік наявності та руху виробничих запасів.
75. Оперативний контроль за наявністю і рухом матеріалів на складах підприємства.
76. Облік засобів праці.
77. Групування засобів праці в бухгалтерському обліку.
78. Облік нематеріальних активів.
79. Загальна побудова обліку затрат, доходів і фінансових результатів діяльності.
80. Облік затрат, доходів і результатів операційної діяльності.
81. Підхід до класифікації затрат діяльності.
82. Управлінські аспекти вивчення затрат виробничої діяльності для побудови обліку.
83. Облік затрат, доходів і результатів виробничої діяльності.
84. Загальна побудова виробничих затрат.
85. Облік затрат комерційної діяльності.
86. Облік собівартості проданих товарів — затрат на придбання

товарів.

87. Особливості визнання різних видів доходу від продажу (реалізації) продукції, товарів, послуг.

88. Облік фінансових результатів діяльності.

89. Методика визначення та облік чистого прибутку (збитку) від конкретного виду діяльності та його розподіл.

90. Облік затрат, доходів і фінансових результатів від неопераційної діяльності та надзвичайних подій.

91. Сутність та основи побудови внутрішньогосподарського обліку.

92. Варіанти простого нагромадження затрат.

93. Побудова обліку затрат за однопредільним варіантом.

94. Побудова обліку затрат за багатопредільним варіантом.

95. Нормативний метод обліку затрат (стандарт-кост).

96. Методика складання нормативної калькуляції.

97. Побудова обліку змін норм та облік і аналіз відхилень від норм.

98. Сутність та основи побудови обліку витрат виробничої діяльності за методом неповних затрат у собівартості продукції.

99. Особливості обліку виробничого процесу за методом неповних затрат.

100. Методологія обліку неповних затрат виробничої діяльності за методом простого нагромадження затрат.

101. Облік затрат виробничої діяльності за методом неповних затрат за системою нормативного контролю.

102. Побудова внутрішньогосподарського обліку затрат на основі обліку повних затрат.

103. Сутність функціонального обліку затрат на виробництво.

104. Сутність структурного обліку затрат на виробництво.

105. Структурний облік затрат на виробництво.

106. Облік затрат за факторами виробництва.

107. Побудова внутрішньогосподарського обліку затрат на основі обліку неповних затрат.

108. Багатоступінчастий облік затрат на виробництво (ретроспективна версія, перспективна версія).

109. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення.

110. Структура інформаційного забезпечення процесу управління фінансами підприємства.

111. Види звітності.

112. Класифікація народногосподарської системи звітності.

113. Бухгалтерська, статистична та управлінська звітність в системі управління підприємством.

114. Підготовчі роботи до складання фінансового звіту.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Студенти заочної форми навчання з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» виконують одну контрольну роботу, що складається з теоретичних та практичних питань.

При виконанні роботи обов'язково необхідно записувати назву та умову задачі. Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та двох практичного завдання; виконується за варіантом, який визначається останніми двома цифрами залікової книжки студента, розподіл варіантів наведено в табл.3. Нижче подається таблиця, за допомогою якої кожний студент обирає свій варіант теоретичного питання і задачі для розв'язку.

За відсутності контрольної роботи студент не допускається до складання екзамену.

Таблиця 3

Розподіл варіантів для виконання контрольної роботи

Номер варіанту контрольної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	...	30
Останні дві цифри номера залікової книжки студента	01	02	03	04	05	06	07	08	09	...	30
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	...	60
	61	62	63	64	65	66	67	68	69	...	90
	91	92	93	94	95	96	97	98	99	...	

Варіант 1

1. Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством.

2. Сутність функціонального обліку затрат на виробництво.

Задача.

Необхідно обрати найбільш ефективний шлях залучення грошових коштів підприємством. При вирішенні завдання обов'язково визначити фактори впливу на прийняття кожного з альтернативних варіантів, необхідну (суттєву) облікову інформацію для прийняття управлінського рішення, скласти відповідну внутрішню управлінську звітність та встановити наслідки, які отримає підприємство від прийняття кожного з альтернативних варіантів. Встановити причини, які призвели до даної ситуації на підприємстві.

ТзОВ «Артеміда» є товариством колективної форми власності та створене шляхом реорганізації (виділення) в грудні 2011 року. Юридична та фактична адреса підприємства знаходиться в місті Житомирі. Засновниками товариства на посаду директора підприємства наймано сторонню особу – Артеменко А.А. У зв'язку з неефективним управлінням ресурсами підприємства в жовтні місяці 2012 року ТзОВ «Артеміда» зіткнулося з проблемою дефіциту грошових коштів для продовження власної діяльності в сумі 100 тис. грн. Перед управлінським персоналом підприємства поставлено на оперативне вирішення завдання: обрати найбільш оптимальний для підприємства шлях одержання грошових коштів для ТзОВ «Артеміда».

Альтернативні варіанти одержання грошових коштів:

1) витребування погашення існуючої заборгованості дебіторів підприємства;

Для прийняття рішення щодо пошуку резервів залучення грошових коштів для ТзОВ “Артеміда” управлінському персоналу головним бухгалтером надано бухгалтерську інформацію (надається додатково до завдання).

Додаткова умова: у підприємства є можливість здати в операційну оренду будівлю цеху за орендну плату в розмірі 10 тис. грн., крім того ПДВ.

Готова продукція та товари реалізуються з торговою надбавкою 25%.

Варіант 2

1. Сутнісна характеристика терміну «бухгалтерський облік».

2. Сутність структурного обліку затрат на виробництво.

Задача.

Необхідно:

Скласти бухгалтерські проводки та звіт про рух матеріальних цінностей.

Дані для виконання завдання:

За травень місяць ц.р. по медпункту ВАТ “Енергомережі” є наступні дані. Залишки в медпункті: драже “Ревіт” – 3 банки, таблетки “Валідол” – 2 пачки, бинт – 15, вата – 20 упаковок.

№	Дата	Документ	Підстава	Од. вим.	Кіл-ть	Ціна, грн.
1	01.05	Накладна № 25	Надійшли зі складу: – драже “Ревіт” – таблетки “Валідол”	банок пачка	50 30	1,30 0,80
2	18.05	Накладна № 27	Надійшли зі складу – бинт стерильний – вата – йод	упак. упак. бут.	100 120 20	1,40 1,80 0,90
3	20.05.	Накладна № 30	Надійшли зі складу шприци одноразовий 2 мл	шт.	100	0,12
4	20.05	Акт № 2	Списані шприці на проведення профілактичного щеплення робітників цеху	шт.	95	0,12
5	24.05	Акт № 3	Передано водіям для поповнення аптечок – вата – бинт – таблетки “Валідол”	упак. упак. пачка	100 50 5	1,80 1,40 0,80

Звіт складається за наступною формою:

Дата, документ	Драже “Ревіт”		Таблетки “Валідол”		Бинт		Вата		і т.д.
	к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.	
Залишок									
Надійшло									
Вибуло									
Залишок									

Варіант 3

1. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.

2. Облік затрат за факторами виробництва.

Задача.

Необхідно:

скласти баланс руху напівфабрикатів власного виробництва по механічному цеху за наступною формою:

Надходження				Вибуття			
Дата, документ	К-ть	Собівартість одиниці	Сума, грн.	Дата, документ	К-ть	Собівартість одиниці	Сума, грн.
Залишок	200	15-20					
Залишок							

Дані для виконання завдання:

За липень ц.р. механічним цехом ВАТ “Брест” виготовлено деталей: 01.07. – 180 шт., 08.07 – 340 шт., 15.07 – 210 шт., 22.07 – 200 шт., 29.07 – 215 шт.

Витрати механічного цеху за місяць – 17575,75 грн.

Передано складальному цеху: 05.07 – 300 шт., 12.07 – 310 шт., 18.07 – 270 шт., 24.07 – 150 шт., 30.07 – 215 шт.

Варіант 4

1. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.

2. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення

Задача.

Необхідно:

скласти звіт про персональну відповідальність керівника механічного цеху.

Дані для виконання завдання:

Показник	За кошторисом	Фактично	Відхилення (+, -)
1	2	3	4
1. Обсяг виробленої продукції, шт.			
– підшипники	200	210	
– вали	350	320	
– форсунки	1015	1025	
1	2	3	4
2. Витрати матеріалів, грн.:			
– підшипники	400	480	
– вали	2400	2408	
– форсунки	2312	2380	
3. Відпрацьовано людино-годин:			
– підшипники	86	90	
– вали	300	325	
– форсунки	470	490	
4. Витрати на оплату праці, грн.:			

– підшипники	67	66	
– вали	234	240	
– форсунки	367	362	
5. Відпрацьовано машино-годин:			
– підшипники	16	17	
– вали	87	80	
– форсунки	135	137	
6. Витрати на утримання обладнання	245	289	
7. Цехові витрати	487	456	
8. Цехова собівартість:			
– підшипники	?	?	
– вали	?	?	
– форсунки	?	?	

Варіант 5

1. Межа в якій бухгалтерський облік відображає свій предмет. Принцип автономності.

2. Класифікація народногосподарської системи звітності.

Задача.

Необхідно: заповнити особовий рахунок виробничого підрозділу наступної форми.

Особовий рахунок виробничого підрозділу

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	За звітний місяць
1	Обсяг продукції: – план – фактично	нормо- годин	
2	Виробництво продукції на одного робітника: – план – фактично		
3	Чисельність бригади: – план – фактично		
4	Питома вага продукції вищої категорії якості: – план – фактично		
5	Зниження нормативної трудомісткості: – план – фактично		
6	Фонд заробітної плати: – план – фактично		
7	Витрати матеріалів і напівфабрикатів: – норма – фактично – економія (–), перевитрати (+)		
8	Фактична економія від застосування раціоналізаторських пропозицій		
9	Загальна економія (–), перевитрати (+) по бригаді (всього по рядках 6,7,8)		

Дані для виконання завдання:

Інформація про показники діяльності бригади № 1 ВАТ “Хлібзавод” за травень ц.р.

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	План (ліміт, норма)	Фактично
1	Обсяг продукції	нормо-год.	4180	4214
2	Чисельність бригади	чол.	24	22
3	Питома вага продукції вищої категорії якості	%	85	86
4	Зниження нормативної трудомісткості	нормо-год.	70	60
5	Фонд заробітної плати	грн.	4440	4400
6	Витрати матеріалів і напівфабрикатів	–	2300	2350
7	Фактична економія від застосування раціоналізаторських пропозицій	–		70

Варіант 6

1. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління.
2. Облік валюти, її еквівалентів і валютних операцій.

Задача.

Необхідно:

⇒ скласти звіт про виконання бюджетів для таких центрів відповідальності: начальник розкрийного цеху (Бердичів), керівник філії (Бердичів), виробничий директор АТ, генеральний директор АТ.

⇒ зробити коментар результатів діяльності начальників цехів Бердичівської філії, керівників усіх філій та директорів АТ.

Дані для виконання завдання:

Акціонерне товариство “Дюк” має офіс у Житомирі та три філії в Бердичеві, Коростені та Новоград-Волинському. Кожна філія має три цехи: розкрийний, формувальний, завершальний. Підприємство використовує систему обліку за центрами відповідальності. За роботу кожного цеху відповідає його керівник, який звітує перед керівником виробництва.

У свою чергу керівник кожної філії звітує перед виробничим директором АТ. В структурі управління АТ є також фінансовий директор і директор з маркетингу. Усі директори звітують перед генеральним директором АТ.

Нижче наведено дані про фактичні та бюджетні контрольовані накладні витрати, грн.

Центр відповідальності	Фактичні	Бюджетні
Розкрийний цех, Бердичів:		
Допоміжні матеріали	70050	105000
Додаткова заробітна плата	109500	69000
Експлуатація устаткування	32250	27000
Комунальні послуги	30150	25500
Заробітна плата майстрів	30000	30000
Разом	271950	265500
Формувальний цех, Бердичів	237000	222000
Завершувальний цех, Бердичів	315000	312000
Керівник виробництва, Бердичів	78750	76500
Новоград-Волинська філія	1014000	1009500
Коростенська філія	1083000	1072500
Виробничий директор	97500	96000
Директор з маркетингу	200400	195000
Фінансовий директор	160500	157500
Генеральний директор	114600	114600

Варіант 7

1. Фінансова класифікація господарських фактів — явищ і процесів — в управлінні.

2. Облік трудових ресурсів, їх використання і розрахункових операцій з оплати праці.

Задача.

За даними таблиці визначити функцію витрат методом *аналізу бухгалтерських рахунків*, якщо обсяг реалізації підприємства складає 2 тис. одиниць.

Витрати ПП «Мрія» за звітний період

Рахунки та субрахунки	Сукупні ви-трати	Постійні	Змінні	Змінні витрати на од. продукції
90 «Собівартість реалізованих товарів»	480000		480000	240
92 «Адміністративні витрати»:	200000	200000		
витрати на оплату праці директора і головного бухгалтера;		120000		
витрати на оренду.		80000		
93 «Витрати на збут», у тому числі витрати на пакування у зовнішню тару — 20 000 грн, рекламу — 28000 грн	48000	28000	20000	10
Разом	728000	228000	500000	250

Варіант 8

1. Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку.

2. Облік запасів діяльності.

Задача.

Визначити і проаналізувати фінансові потреби підприємства методом балансу грошових надходжень. Під час проведення аналізу використати дані, наведені в табл.

Визначення фінансових потреб методом балансу грошових надходжень

Місяць	Надходження	Виплати	Чисті грошові надходження	Залишок на початок місяця	Залишок на кінець місяця	Резерв	Надлишок або дефіцит
Січень	8000	5540		790		890	
Лютий	8500	8900		810		890	
Березень	9000	6300		895		890	
Квітень	8500	5920		830		890	
Травень	9300	6510		910		890	
Червень	11 600	8100		1010		890	
Липень	12400	8660		1120		890	
Серпень	11 800	10260		1080		890	
Вересень	10300	7210		990		890	

Жовтень	10900	7600		1000		890	
Листопад	11 100	7700		1090		890	
Грудень	12200	8540		1150		890	

Порівнюючи майбутні грошові надходження із сумами до виплати, обчислити щомісячний надлишок надходжень або дефіцит грошових коштів.

Варіант 9

1. Користувачі та їхні вимоги до облікової інформації про господарство, його стан і зміни стану.

2. Поглиблена класифікація затрат для побудови внутрішньогосподарського обліку.

Задача.

Підприємство розглядає можливість впровадити інвестиційні проекти А і Б, які вписуються в його стратегію. Вартість проектів становить 300 тис. грн. і 200 тис. грн. відповідно. Прогнозовані прибутки за проектом А — 60 тис. грн., за проектом Б — 50 тис. грн. Підприємство зіткнулося з нестачею коштів для реалізації обох проектів і може фінансувати за рахунок власних коштів лише 350 тис. грн.

Проаналізувати і дати рекомендації, що доцільніше для підприємства: впровадити один з проектів або, скориставшись кредитом у сумі 150 тис. грн., профінансувати обидва проекти. Відсоткова ставка за користування кредитом - 10 % річних. Аналізуючи проекти, звернути увагу на рентабельність проектів і власних коштів. Зробити висновки.

Варіант 10

1. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.

2. Позамовний метод обліку витрат і калькулювання фактичної собівартості.

Задача. Підприємство виготовляє один вид продукції А (однопродуктове виробництво). За місяць виготовлено 1000 виробів, з них продано 900 шт., решта виробів, тобто 100 шт., залишились на складі готової продукції. Запасів готової продукції на складі на початок місяця не було. Ціна продажу одного виробу — 100 грн, виробнича собівартість — 60 грн. Адміністративні витрати й витрати на збут за місяць становлять відповідно 10 000 грн і 12 000 грн.

1. Обчислити валовий та операційний прибуток підприємства за місяць у разі калькулювання за виробничими витратами.

2. Визначити операційний прибуток у тому разі, коли на собівартість товарної продукції відносяться всі витрати, окрім витрат на збут.

3. Якщо операційний прибуток у цих випадках різний, з'ясувати причини відхилення.

Варіант 11

1. Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні, прийняті у

міжнародній практиці.

2. Нормативний метод обліку затрат (стандарт-кост). Сутність та основи побудови.

Задача. Підприємство виготовляє продукцію трьох видів: верстат ТМ 1, верстат ТМ 2, верстат ТМ 3 інформацію про яку наведено в табл.:

Обсяги продажу продукції за місяць, її собівартість та ціни

Назва виробу	Обсяг продажу за місяць, шт.	Повна собівартість реалізованої продукції, грн, у т. ч. витрати		Ціна, грн
		постійні витрати	змінні витрати	
верстат ТМ 1	3 000	4 500	98 000	30
верстат ТМ 2	4 500	8 775	195 000	52,5
верстат ТМ 3	7 500	10 300	200 000	38,5

1. Обчислити прибуток від операційної діяльності підприємства — весь та за видами продукції.

2. Обчислити маржинальний прибуток підприємства за місяць за видами продукції.

3. Зробити висновок щодо доцільності подальшого виробництва продукції кожного виду.

Варіант 12

1. Організаційна структура бухгалтерського обліку на підприємстві.

2. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення.

Задача.

За даними табл. проаналізувати відхилення у виконанні бюджету з використанням гнучкого бюджету.

Таблиця. Показники діяльності підприємства за місяць

Показник	Фактично	За планом
Обсяг продажу, шт.	6500	8000
Виручка від реалізації, грн	435 500	536 000
Змінні витрати, грн у тому числі	287 300	344 000
— виробничі	273 650	329 600
— на збут	13 650	14 400
Постійні витрати, грн у тому числі	114 600	115 100
— виробничі	68 400	69 300
— на збут	25 200	24 800
— адміністративні	21 000	21 000
Прибуток від операційної діяльності, грн	33 600	76 900

Варіант 13

1. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.
2. Облік затрат виробничої діяльності за методом неповних затрат та за системою нормативного контролю.

Задача.

Дані по підприємству: валова продукція за собівартістю – 1 250 000 грн.; відносний розмір збитків від браку – 1,2 %; вартість браку за ціною можливого використання – 3 200 грн; утримано за брак з винуватців – 1 420 грн.; вартість доробок виправленого браку – 1 480 грн.; валова продукція в оптових цінах – 1 310 000 грн.

Визначити:

- 1) абсолютний розмір браку;
- 2) відносний розмір браку;
- 3) абсолютні збитки від браку;
- 4) втрати у випуску продукції за рахунок браку. Зробити висновки.

Варіант 14

1. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих облікових принципів.

2. Побудова обліку затрат за багатопередільним варіантом.

Задача.

Дані по підприємству за рік, осіб:

Число робітників на початок року – 400

Прийнято на роботу – 80

Звільнено з роботи, усього – 100

у тому числі за власним бажанням, за прогули,
за порушення трудової дисципліни – 50

Середньоспискова чисельність робітників за весь рік – 350

Визначити: 1) середньоспискову чисельність робітників; 2) індекс чисельності робочої сили; 3) показник загального обороту робочої сили; 4) коефіцієнт обороту за прийомом; 5) коефіцієнт обороту за звільненням; 6) коефіцієнт плинності робочої сили; 7) коефіцієнт стабільності. Зробити висновки

Варіант 15

1. Фактори, що впливають на організаційну побудову бухгалтерського фінансового обліку в управлінні підприємством.

2. Економіко-правові та математичні витоки бухгалтерського обліку як системи знань.

Задача.

Для будь-якого підприємства, яке студент обирає самостійно, розробити стратегічні цілі за чотирма перспективами збалансованої системи показників. Виробку стратегічних цілей здійснити за допомогою мозкового штурму. Для вирішення даного завдання необхідно здійснити такі етапи: сформулювати за кожною перспективою всі можливі стратегічні цілі; критичне обговорення

цілей для відбору найважливіших в збалансовану систему показників; формулювання три списку цілей: цілі, які повинні увійти у збалансовану систему показників; цілі, які не будуть включені до збалансованої системи показників; цілі, які виступають як стратегічні заходи підприємства, а не як стратегічні цілі. Слід пам'ятати, що оптимальна кількість цілей у збалансованій системі показників близько 20; проведення документування стратегічних цілей, результати документування представляються у вигляді таблиці:

Ціль	Перспектива	Визначення цілі	Обґрунтування цілі	Учасники	Координатор
Створити унікальне ринкове позиціонування	Клієнти	Досягнення цілі передбачає формування унікальних відмінностей компанії від конкурентів	Чітке позиціонування є ключем до вирішення цілого ряду проблем компанії і має забезпечити збільшення числа цільових клієнтів, підвищення вартості послуг компанії, зростання прибутку	Менеджери проектів	Менеджер з маркетингу

Варіант 16

1. Загальна побудова обліку в управлінні пасивами (власністю) капіталом.

2. Двоаспектне представлення змін стану господарських фактів-процесів.

Задача.

За даними автотранспортного підприємства (ПАТ “Київське автотранспортне підприємство 11827”) протягом року заплановано здійснити 7000 вантажних перевезень в т.ч. 4000 – перевезення за нескладними маршрутами (екологічнобезпечні речовини); 1000 – за складними маршрутами (екологічнобезпечні речовини); 400 – за нескладними маршрутами (екологічнонебезпечні речовини); 600 – за складними маршрутами (екологічнонебезпечні речовини).

Необхідно встановлення ймовірності настання події з негативними екологічними наслідками та спрогнозувати рівень екологічного ризику за умови, що за даними підприємства були понесені наступні витрати (табл.).

Таблиця. Склад витрат автотранспортного підприємства на погашення зобов'язань екологічного характеру за 2015р.

<i>Види витрат, зумовлені необхідністю попередження екологічних ризиків або покриття їх негативних наслідків</i>	<i>Сума, грн.</i>	<i>Сума непередбачених екологічних зобов'язань на 2013 р., грн.</i>
Витрати, пов'язані з провадженням судового процесу, вирішенням розбіжностей, витрати на задоволення вимог позивача	12000,00	1680,00
Витрати у зв'язку з пошкодженням рухомого та нерухомого майна (необоротних активів); витрати на відновлення і відшкодування збитків завданих забрудненням навколишнього середовища	22000,00	3080,00
Витрати на модернізацію очисних споруд, оновлення застарілого обладнання з високим рівнем екологічної небезпеки	250000,00	35000,00
Витрати, пов'язані із невиконанням договірних зобов'язань; витрати на виплату вихідної допомоги при звільненні працівників; витрати, визначені за типом ТЕЗ	0,00	0,00
Витрати на відшкодування збитків, завданих здоров'ю населення та працівників підприємства (медичне страхування, оплата лікарняних та путівок на оздоровлення тощо)	0,00	0,00
Витрати на сплату штрафних санкцій за порушення вимог чинного законодавства	1200,00	168,00
РАЗОМ	285200,00	39928,00

Варіант 17

1. Побудова обліку власного капіталу (власності засновників).
2. Економіко-правова класифікація господарських фактів — явищ та процесів.

Задача.

Імпортер переказав постачальнику 06.07.2015р. часткову авансову оплату за товари в розмірі 6000 дол. США (курс НБУ на цю дату – 21,018248 грн.). 10.07.15р. переказали решту передоплати за товари в розмірі 4000 дол. США (курс НБУ на цю дату – 21,848173 грн.). Імпортні товари оприбутковані 13.07.15р. (курс НБУ на цю дату – 21,916483 грн.).

Скласти бухгалтерські записи з обліком імпортованих товарів з авансовою оплатою частинами.

Варіант 18

1. Загальна побудова обліку активів.
2. Фінансова класифікація господарських фактів — явищ: активів та пасивів.

Задача.

Оренда землі у фізичної особи. ПрАТ «Олійка», що здійснює повний цикл виробництва олії, уклало на 10 років із 01.01.16р. договір оренди 25 гектарів землі сільськогосподарського призначення. Землю використовують для вирощування соняшника. Вартість земельної ділянки, зафіксована в

договорі оренди, становить 360 тис. грн. Сума орендної плати – 2000 грн. місяць. За оренду сплачують один раз на місяць – не пізніше 15-го числа місяця, що настає за звітним місяцем.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 19

1. Загальна побудова обліку затрат, доходів і фінансових результатів діяльності.

2. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз (рахунковедення) в системі управління діяльністю підприємством.

Задача.

Придбання земельної ділянки у юрособи. ТОВ «Кришталеві джерела» придбало в ПрАТ «Тільки вперед» земельну ділянку на умовах попередньої оплати. Договірна вартість землі становила 250 тис. грн. Вартість нотаріальних послуг приватного нотаріуса, яку оплатив покупець, - 2800 грн., адміністративний збір за реєстрацію права власності – 140 грн., а плата за отримання Держреєстру прав на нерухоме майно – 35 грн. Придбану земельну ділянку підприємство планує використовувати для надання послуг.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 20

1. Сутнісна характеристика внутрішньогосподарського обліку.

2. Взаємозв'язок предмета та методу бухгалтерського обліку на основі теорії двоїстості.

Задача.

Придбання земельної ділянки у фізособи. ТОВ «Кришталеві джерела» придбало у фізособи-резидента земельну ділянку й оплатило її вартість у день укладання договору купівлі-продажу. Земельна ділянка перебуває у власності фізичної особи 2,% роки, не була отримана у спадок та в наслідок приватизації. Договірна вартість землі становила 300 тис. грн. Покупець оплатив за послуги приватного нотаріуса 3200 грн., адміністративний збір за реєстрацію права власності – 140 грн, плату за отримання інформації з Держреєстру прав на нерухоме майно – 35 грн. Придбану земельну ділянку підприємство обліковуватиме як об'єкт інвестнерухомості.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 21

1. Методологія обліку неповних затрат виробничої діяльності за методом простого нагромадження затрат.

2. Кібернетичний аспект бухгалтерського обліку, як процесу про «Вхід» — «Процес» — «Вихід».

Задача.

Облік надходження земельної ділянки як внесків до статутного капіталу (СК). Двоє учасників вирішили створити ТОВ із СК 1400000 грн. Один з учасників – юридична особа (платник ПДВ) вносить до СК земельну

ділянку за погодженою засновниками вартістю – 900000грн. Під час передачі землі він ПДВ не нараховує, керуючись пп. 197.1.21.ПКУ. Другий учасник – фізособа – вносить до СК кошти в сумі 500000грн. Бухгалтерський облік операцій провести з урахуванням рекомендацій Мінфіну України, наданих у листі від 17.11.03р. №31-04200-04-5/5570.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 22

1. Облік затрат виробничої діяльності за методом неповних затрат за системою нормативного контролю.

2. Принципи фінансового та управлінського обліку.

Задача.

Ціна реалізації – 75,33 грн.

Змінні затрати на одиницю продукції – 52,57 грн.

Постійні затрати – 35273807 грн.

За звітний період постійні затрати ростуть на 10 %, а підприємство планує отримати прибуток в сумі 26528697 грн.

Максимально можливий випуск продукції становить 2715400 т.

Необхідно визначити обсяг реалізації, який при заданих умовах забезпечить плановий прибуток.

Варіант 23

1. Побудова внутрішньогосподарського обліку затрат на основі обліку повних затрат.

2. Принципова побудова стану та змін стану господарських фактів у бухгалтерському фінансовому обліку за теорією двоїстості.

Задача.

Облік внесення земельної ділянки як до статутного капіталу (СК) іншої юридичної особи. Підприємство (платник ПДВ), частка якого в СК заснованого ним ТОВ становить 900000грн., передає як внесок до СК земельну ділянку, ринкова вартість якої дорівнює 900000 грн. Первісна вартість цієї земельної ділянки – 700000грн. Перед передаванням її переводять у необоротні активи, утримувані для продажу, оскільки встановлено відповідність критеріям їх визнання за П(С)БО 27. Справедлива вартість фінансового активу у вигляді частки в СК за експертною оцінкою становить 900000грн.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 24

1. Побудова внутрішньогосподарського обліку затрат на основі обліку неповних затрат.

2. Балансова інтерпретація зміни стану об'єктів та суб'єктів у системі рахунків та рахункових записів.

Задача.

Результат натур виплати учаснику, який вибуває, відображення на рахунках капітала. Учаснику, який виходить із ТОВ (платник ПДВ), за розрахунком належить виплатити частину в чистих активах підприємства в сумі 140000грн. Номінал частки, що обліковується на субрахунку 401, - 50000грн.

За погодженням із ТОВ учасник готовий одержати в рахунок виплати цієї компенсації обладнання балансовою вартістю 100000грн. (ринкова вартість цього обладнання на момент виходу становить 140000грн., але дооцінку в бух обліку не проводили).

Навести кореспонденцію рахунків у відповідності з П(С)БО13.

Варіант 25

1. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення.

2. Економіко-правова (балансова) інтерпретація побудови фінансового обліку.

Задача.

Розрахунки підзвітної особи КЕПЗ. ТОВ «Ярина» - платник податку на прибуток та ПДВ. 21.03.16рр. підприємство перерахувало на КЕПЗ 1000грн. У цей самий день картку видали держателю – Демиденку А.Р., який закупив канцтовари для потреб фірми на суму 480грн. (розрахунок через платіжний термінал). 22.03.16р. Демиденко А.Р. відвітував за отримані підзвітні кошти, надавши первинний документ та роздруковану електронну податкову накладну (належним чином оформлену). Також цього дня він повернув КЕПЗ до бухгалтерії.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 26

1. Підготовчі роботи до складання фінансового звіту.

2. Економіко-правова характеристика пасивів — капіталу вкладеного у підприємницьку діяльність як об'єкт управління.

Задача.

Бухоблік відрядження з КЕПЗ. ТОВ «Дуглас» вирішило направити юрисконсульта у відрядження до м. Дрезден (Німеччина). Перед поїздкою йому видали КЕПЗ (у євро). Під час відрядження працівник знімав інвалюту з банкомату двома частинами:

1). 200 євро (курс НБУ – 29,65 грн./євро);

2) 500 (курс НБУ – 30,01 грн./євро).

Невитрачену частину авансу (150 євро) співробітник повернув у касу підприємства в день подання авансового звіту. У цей же день такий авансовий звіт затвердив керівник підприємства. Курс НБУ на дату затвердження авансового звіту – 30,05 грн./євро.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 27

1. Бухгалтерська, статистична та управлінська звітність в системі управління підприємством.

2. Особливості обліку змін статутного капіталу акціонерного товариства.

Задача.

У травні 2015 року підрядник виконав БМР, пов'язані з ремонтом каналізаційної системи. Їхня контрактна вартість – 720000грн., у т.ч. ПДВ – 120000грн. До вартості БМР було закладено витрати на виконання гарантійних зобов'язань у сумі 60000грн. Прямі витрати БМР склали 400000грн. (умовно)

У вересні 2015р. замовник висунув претензію, яку підрядник визнав. Комісія склала акт про порядок і строки усунення виявлених недоліків. У жовтні виконали роботи з усунення недоліків загальною вартістю реалізації (умовно – 30000грн.), їх задіють під час виконання підрядником інших робіт.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 28

1. Структура інформаційного забезпечення процесу управління фінансами підприємства.

2. Облік цінних паперів та їх класифікація паперів.

Задача.

У жовтні ресторан, згідно з договором, передав комісіонеру алкогольні напої за їхньою закупівельною вартістю (дані наведені в таблиці), які в подальшому він може реалізувати за будь-якою більшою ціною. Винагорода комісіонера становить 75% від суми різниці між ціною реалізації напоїв (без урахування акцизу) та закупівельною вартістю, за якою їх отримано від комісіонера. Суму акцизного податку у вартості реалізованого товару комісіонер не перераховує комітенту та сплачує її самостійно.

Провести розрахунки, виконати бухгалтерські записи.

Варіант 29

1. Багатоступінчастий облік затрат на виробництво (ретроспективна версія, перспективна версія).

2. Сутність оборотних та необоротних активів.

Задача.

Нарахована 1000грн. орендної плати, з якої утримано 180грн. податку на доходи й 15 грн. військового збору. Пайовики відвантажили 161кг пшениці (по 5грн. за 1 кг пшениці із ПДВ) Собівартість пшениці 3,1грн.

Пояснення до рішення: дану ситуацію слід розглядати як залік зустрічних зобов'язань між підприємством і фізособою.

Виконати бухгалтерські записи.

Варіант 30

1.Методика визначення та облік чистого прибутку (збитку) від конкретного виду діяльності та його розподіл.

2.Бухгалтерський облік в управлінні грошовими коштами.

Задача 1.

Визначте, яким повинен бути прибуток товаровиробника при випуску 2400 шт. виробів, якщо затрати на виробництво одного виробу складають 17,0 грн., роздрібна ціна з ПДВ – 39,32 грн., збутова і торгівельна націнки - відповідно 7 і 20%.

Задача 2.

Визначте, якою повинна бути собівартість, одиниці продукції, якщо рентабельність її виробництва складає 25%, збутова і торгівельна націнки- відповідно 10 і 20%, роздрібна ціна одиниці продукції з ПДВ - 700 грн

Приклади рішення задач.

Задача 1.

Імпортёр переказав постачальнику 06.07.2015р. часткову авансову оплату за товари в розмірі 6000 дол. США (курс НБУ на цю дату – 21,018248 грн.). 10.07.15р. товари оприбутковано на 10000 дол. США (курс НБУ на цю дату – 21,848173 грн.). Решту оплатили товари в розмірі 4000дол. США перераховано 13.07.15р. (курс НБУ на цю дату – 21,916483 грн.).

Розв'язок задачі.

Облік придбання імпортованих товарів із частковою авансовою оплатою

Дата операції	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
06.07.2015р	Перераховано часткову авансову оплату нерезиденту за товари	632	312	126109,49
10.07.15р.	Оприбутковано імпортовані товари	281	632	213502,18
13.07.15р.	Перераховано решту оплати нерезиденту за товари	632	312	87665,93
13.07.15р.	Нараховано КР на погашену заборгованість перед нерезидентом	945	632	273,24
126109,49 + (4000 × 21,848173) = 213502,18				
4000 × (21,916483 - 21,848173) = 273,24				

Задача 1. У жовтні ресторан, згідно з договором, передав комісіонеру алкогольні напої за їхньою закупівельною вартістю (дані наведені в таблиці), які в подальшому він може реалізувати за будь-якою більшою ціною. Винагорода комісіонера становить 75% від суми різниці між ціною реалізації напоїв(без урахування акцизу) та закупівельною вартістю, за якою їх отримано від комісіонера. Суму акцизного податку у вартості реалізованого товару комісіонер не перераховує комітенту та сплачує її самостійно.

Провести розрахунки, виконати бухгалтерські записи обліку у комітента (ресторану) та обліку у комісіонера.

Розв'язок задачі 2.

Найменування	Закупівельна вартість напоїв, за якою їх передають комісіонеру			Реалізація напоїв згідно зі звітом комісіонера					Винагорода комісіонера, грн. (75% від суми різниці між ціною реалізації напоїв (без акцизу) та ціною їхньої передачі)
	Ціна од, грн. (з ПДВ)	Кількість, шт.	Сума, грн. (з ПДВ)	Ціна од, грн. (з ПДВ)	Усього реалізовано				
					Кількість, шт.	Сума, грн. (з ПДВ)	Акциз з роздробу	Разом, грн. (у т.ч. ПДВ і акциз)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Горілка «Замир», 0,5л	60,0	10	600,0	84,0	10	840,0	40,0	882,0	180,0 ((840грн.-600грн.)×0,75%)
Вино сухе червоне «Бордо», 0,7л	36,0	10	360,0	60,0	10	600,0	30,0	630,0	180,0 ((600грн.-360грн.)×0,75%)
Вино сухе біле «Космополіт» 0,7л	42,0	10	420,0	72,0	10	720,0	36,0	756,0	225,0 ((720грн.-420грн.)×0,75%)
Разом	х	х	1380,0	х	х	2160,0	108,0	2268,0	585,0
У т.ч. ПДВ	х	х	230,0	х	х	360,0	х	360,0	97,5
У т.ч. роздрібний акциз	х	х	х	х	х	х	108,0	108,0	х

Бухгалтерський облік реалізації алкогольних напоїв через комісіонера

№ п/п	Зміст господарської операції	Бухгалтерський облік		Сума, грн.
		Д-т	К-т	
Облік у комітента (ресторану)				
1.	Передано в рамках договору комісії алкогольні напої за закупівельною вартістю комісіонеру	281/2	281/1	1150,0
2.	Оформлено ПН	643	641/ПДВ	230,0
3.	Відображено реалізацію напоїв (на підставі звіту комісіонера)	361	702	2160,0
4.	На підставі звіту комісіонера РК до ПН (2160грн.-1380грн.=780грн.; 780грн.:6=130грн.)	643	641/ПДВ	130,0
5.	Відображено розрахунки за податковими зобов'язаннями	702	643	360,0
6.	Списано собівартість реалізованих напоїв	902	281/2	1150,0
7.	Підписано акт із комісіонером про надані послуги	93	685	487,50
8.	Відображено податковий кредит (на підставі ПН комісіонера)	641/ПДВ	685	97,5
9.	Надійшли кошти за проданий товар від комісіонера (за вирахуванням винагорода комісіонера – 2160грн.-585грн.)	311	361	1575,0
10.	Відображено взаємозалік заборгованостей	685	361	585,0
Облік у комісіонера				
1.	Отримано алкогольні напої в рамках договору комісії	024	-	1380,0
2.	Відображено податковий кредит на підставі ПН від комісіонера	641/ПДВ	644	230,0
3.	Відображено реалізацію напоїв споживачам	311	702	2268,0
4.	Нараховані податкові зобов'язання	702	641/ПДВ	360,0
5.	Нараховано роздрібний акцизний податок	702	641/акциз	108,0

6.	Проведено коригування податкового кредиту на підставі РК у зв'язку зі зміною вартості товару	641/ ПДВ	644	130,0
7.	Списано вартість реалізованих товарів з забалансу	-	024	1380,0
8.	Відображено дохід, отриманий на користь комітента	704	685	360,0
9.	Відображено розрахунки за податковим кредитом	644	685	360,0
10.	Відображено дохід від наданих комісійних послуг	361	703	585,0
11.	Нараховано податкові зобов'язання	703	641/ПДВ	97,5
12.	Перераховано гроші комітенту за вирахуванням комісійної винагороди	685	311	1575,0
13.	Проведено взаємозалік заборгованостей	685	361	585,0

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України № 996-XIV від 16.07.99 „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” (зі змінами і доповненнями) // Все про бухгалтерський облік. – 2009.– № 10.– С. 3-7.

2. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. Затв. наказом Міністерства промислової політики України від 09.07 2007р. № 373. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zako.p.nau.ua/doc/?code=v0373581-07>

3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html

4. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/MSFZ/MSFZ.aspx>

Базова

5. Атамас, П.Й. Управлінський облік: навч. посіб. / П.Й. Атамас. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 440 с.

6. Гасенко, Л.В. Управлінський облік: навч. посіб. / Л.В. Гасенко, С.С. Грановський. – Дніпродзержинськ, 2007. – 215 с.

7. Лишиленко, О.В. Бухгалтерський управлінський облік. навч. посіб. / О.В. Лишиленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.

8. Нападовська, Л.В. Управлінський облік. підруч./ Л.В. Нападовська. – К.: Книга, 2004.–544с.

9. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. / В.В. Сопко. — К.: КНЕУ, 2006. — 526 с.

10. Сопко, В.В. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів) / В.В. Сопко, О.В. Бойко. — К.: Фенікс, 2001. — 468 с.

11. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч./ Н.М. Ткаченко. – 7-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.

12. Чернелевський, Л.М. Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості: навч. посіб. / Л.М. Чернелевський, Г.Г. Осадча. – К., 2005. – 364 с.

13. Чернелевський, Л.М. Організація обліку: управлінський аспект (Харчова промисловість): навч. посіб. / Л.М. Чернелевський, Г.Г. Осадча. – К: НУХТ, 2011 – 463с.

Допоміжна

14. Голов, С. Ф. Управлінський облік: підруч. / С.Ф. Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704с.

15. Добровський, В.М. Управлінський облік: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.М. Добровський, Л.В. Гнилицька, Р.С. Коршикова: за ред. В.М. Добровського. – К.: КНЕУ, 2003. – 235с.

16. Соколов, Я. В. Бухгалтерский учет от истоков до наших дней: учеб. пособ. для вузов / Я. В. Соколов. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с.
17. Соколов, Я. В. История развития бухгалтерского учета / Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 1985. – 367 с.
18. Соколов, Я. В. Очерки по истории бухгалтерского учета / Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 1991. – 400 с.
19. Друри, К. Управленческий и производственный учет: пер. с английского. – М: ЮНИТИ-ДАНА, 2002.– 1071 с.
20. Хорнгрен, Ч.Т. Бухгалтерский учет: управленческий аспект / Ч.Т. Хорнгрен, Дж. Фостер. — М.: Финансы и статистика, 2003. - 416 с.
21. Шеремет, А.Д. Управленческий учет: Учебное пособие / А.Д. Шеремет. - М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. - 512 с.